

(42. 1.)

VOORLOOPIG VERSLAG.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 213 der Zitting 1903—1904.)

Het afdelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft geleid tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

§ 1. Met betrekking tot de beantwoording van de vraag, of de Regeering goed heeft gehandeld door gevolg te geven aan het in de Memorie van Toelichting bedoelde verzoek van de besturen van een deel der hier te lande werkzame maatschappijen van levensverzekering, bestond verschil van gevoelen.

Enkele leden waren van oordeel, dat de bestaande strijd tusschen de levensverzekeringmaatschappijen, die voor de uitkeering ter zake van gesloten verzekeringen overlegging van eene verklaring, houdende opgave van de oorzaak van den dood van hem op wiens leven de verzekering was gesloten, als voorwaarde stellen, en de geneeskundigen, die weigeren zoodanige verklaring af te geven, slechts een commercieel en niet het algemeen belang raakt. Voor wettelijke voorziening bestond daarom huns inziens geen voldoende grond.

Vele andere leden merkten hiertegenover op, dat de levensverzekering in de samenleving eene zoo belangrijke plaats inneemt, dat tot het uit den weg ruimen van de bestaande moeilijkheid de tusshenkomst van den wetgever alleszins gerechtvaardigd is te achten.

De meeningen van deze leden liepen echter uiteen, waar het de vraag gold, of de oplossing in de juiste richting is gezocht. Sommige leden, die deze vraag bevestigend beantwoordden, brachten er der Regeering hulde voor, dat zij aan de bezwaren der levensverzekeringmaatschappijen te gemoet heeft willen komen en langs dien weg de rechthebbenden voor aanzienlijke schade heeft willen vrijwaren. Anderen meenden, dat de Regeering zich te veel op het standpunt der maatschappijen heeft gesteld en zich dientengevolge niet genoegzaam heeft rekenschap gegeven van den aard van de bezwaren der geneeskundigen; naar het oordeel van de leden hier aan het woord zouden veeleer de maatschappijen, rekening houdende met deze bezwaren, de aanleiding tot de moeilijkheid behooren te verwijderen door de verplichting tot opgave van de doodsoorzaak uit hare polissen te laten vervallen. De meening werd uitgesproken, dat de Regeering zich de zaak te eenvoudig heeft voorgesteld en dat het onbevredigende van de ontworpen regeling daaraan is te wijten. Het had dan ook de aandacht getrokken, dat de Regeering blijkbaar niet noodig heeft geoordeeld, omtrent deze aangelegenheid het advies in te winnen van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst.

Eenige leden, die overigens de zaak waarom het hier gaat wel degelijk van belang achtten, zouden er nochtans de voorkeur aan hebben gegeven, indien de Regeering zich voorshands daarmee niet had ingelaten. Het zou huns inziens van meer bedachtzaamheid hebben getuigd, indien dit nog niet genoegzaam verkende terrein niet ware betreden.

§ 2. Van verschillende zijden werd er op gewezen, dat de beoordeeling van de voorgedragen regeling ten nauwste samenhangt met het doel, waartoe de verklaring betreffende de doodsoorzaak door de levensverzekeringmaatschappijen wordt gevorderd.

In de Memorie van Toelichting wordt als zoodanig alleen gewezen op de noodzakelijkheid, zich tegen bedrog te waarborgen. Indien men hier aan het woord „bedrog” de ruimste beteekenis geeft, zouden daaronder, behalve onjuiste opgaven met betrekking tot de gezondheid der verzekerde personen, hetzij door dezen

zelve, hetzij door de met de keuring belaste geneeskundigen, kunnen worden gebracht de gevallen, waarin een verzekerde na het tot stand komen van de verzekering zelfmoord pleegt met het doel zijne erfgenamen of andere rechthebbenden ten koste van de verzekeringmaatschappij te verrijken.

Noch het een, noch het ander scheen intusschen voldoende grond op te leveren om aan den eisch tot opgave van de doodsoorzaak vast te houden. Dat die opgave de gelegenheid zou bieden om de verklaringen van den geneeskundige, naar aanleiding van wiens rapport de verzekering is gesloten, te controleren, werd ernstig betwijfeld. Gesteld al, dat eene maatschappij het ongeluk heeft gehad de keuring van de personen, die zich voor verzekering aanmelden, op te dragen aan een geneeskundige die onbekwaam of onbetrouwbaar is, dan nog zal, meende men, tenzij tusschen het sluiten van de verzekering en het overlijden van den verzekerde slechts een zeer korte tijd is verlopen, de verklaring betreffende de doodsoorzaak wel nimmer het bewijs van die onbekwaamheid of onbetrouwbaarheid kunnen leveren. De mogelijkheid toch blijft bestaan, dat het rapport, welks inhoud in strijd is met de verklaring betreffende de doodsoorzaak, een volkomen juist beeld gaf van den gezondheidstoestand van den overledene op het oogenblik waarop het geneeskundig onderzoek plaats had. En zelfs al zou in een bijzonder geval als vaststaande kunnen worden aangenomen, dat het rapport niet juist was, dan nog zou daardoor het bewijs niet geleverd zijn van bedrog van de zijde van den met de keuring belasten geneeskundige, want ook de bekwaamste en meest nauwgezette onderzoeker staat bloot aan vergissingen. Dat bij onjuiste opgaven, verstrekt door den verzekerde, bedrog in het spel was, zal evenmin uit de verklaring betreffende de doodsoorzaak kunnen blijken; ten hoogste zal die verklaring aanleiding kunnen geven tot een vermoeden van bedrog, maar eene goed bestuurde levensverzekeringmaatschappij zal aan zoodanig vermoeden, zoolang voor de juistheid daarvan geen bewijzen voorhanden zijn, wel geen grond ontleenen om de uitkeering te weigeren. Bij zelfmoord eindelijk zou inderdaad, indien deze kort na het tot stand komen van de verzekering plaats had, een gegronde reden bestaan om tusschen beide feiten verband aan te nemen en uit dien hoofde de uitbetaling niet te doen plaats hebben; maar indien de verzekerde zich meer dan drie, twee, of zelfs één jaar na het sluiten van de verzekering van het leven berooft, kan, meende men, moeilijk worden aangenomen, dat het voornemen tot den zelfmoord reeds bij hem bestond, toen hij de verzekering aanging. Als een bewijs voor de noodzakelijkheid van het verschaffen van eene verklaring betreffende de doodsoorzaak kan daarom, naar door verscheidene leden werd opgemerkt, noch het geval van zelfmoord, noch dat van onjuiste opgave van de zijde van den verzekerde of van den met diens keuring belasten geneeskundige worden aangemerkt; tegen benadeeling ten gevolge van een dier omstandigheden kan doeltreffender worden gewaakt, door onder de verzekeringsvoorwaarden eene bepaling op te nemen, dat het recht op uitkeering vervalt indien de verzekerde binnen een bepaalden tijd, b.v. van één of twee jaar, na het tot stand komen van de verzekering komt te overlijden; bij verscheidene maatschappijen bestaat reeds nu eene dergelijke regeling. De aandacht werd er trouwens op gevestigd, dat het, stellig ook ten gevolge van de sterke concurrentie tusschen de verschillende maatschappijen, in de practijk slechts hoogst zelden is voorgekomen, dat eene uitkeering op grond van een der bovengenoemde omstandigheden is geweigerd; men meende te weten, dat te dien opzichte bijna nooit processen zijn gevoerd en dat die ook voor de toekomst niet te vreezen zijn.

De reden, waarom de levensverzekeringmaatschappijen zoo sterk aan den eisch van eene verklaring betreffende de doodsoorzaak vasthouden, staat dan ook, betoogden verscheidene leden, niet in verband met den wensch zich tegen bedrog te vrijwaren, maar is uitsluitend van wetenschappelijken aard. Het is voor de maatschappijen van het grootste belang, te beschikken over betrouwbare statistieken aangaande den levensduur en de oorzaker van den dood. Er zijn tal van personen wier verzoek om verzekering tot dusver met het oog op hun gezondheidstoestand door de maatschappijen moest worden afgewezen, omdat het risico, dat de maatschappijen bij verzekering van deze zoogenaamd minderwaardige levens zouden loopen, te groot werd geacht, en tevens tal van personen die wegens hun minder goeden gezondheidstoestand tegen een hoogere premie dan de normale worden aangenomen. Het is echter gebleken, dat er onder die personen verscheidene zijn, die de voor hen geschatte vermoedelijke levensgrens overschrijden en derhalve zonder bezwaar voor den verzekeraar eene verzekering hadden kunnen

aangaan. De wetenschap beschikt evenwel nog niet over de noodige gegevens om te kunnen bepalen, hoever de maatschappijen met het verzekeren van de minderwaardige levens zouden kunnen gaan zonder hare eigen belangen te schaden. Waar nu juist voor de hierbedoelde personen de mogelijkheid eene levensverzekering te sluiten van groote waarde is te achten, behoeft het, meende men, wel geen betoog, dat het van het hoogste belang is, dat het noodige materiaal worde verzameld om ten deze betrouwbare statistieken samen te stellen, en dit zal niet mogelijk zijn, indien niet als regel de doodsoorzaak wordt opgegeven.

Sommige leden, het gewicht van deze aangelegenheid erkennende, merkten intusschen op, dat, zelfs al zouden alle geneeskundigen gebruik maken van de bevoegdheid, welke de Regeering voorstelt hun toe te kennen, eene betrouwbare statistiek toch niet zou worden verkregen, aangezien de opgaven slechts zouden loopen over de personen op wier leven eene verzekering is gesloten en dus slechts een betrekkelijk zeer gering aantal gevallen zouden omvatten. Aan deze leden scheen daarom de verklaring omtrent de doodsoorzaak van verzekerde personen ook voor de wetenschap en de ontwikkeling van het verzekeringswezen niet van genoegzaam belang om die verklaring als een onafwijsbaren eisch te erkennen.

Gevraagd werd, welke gevallen aan de Regeering bekend zijn, waarin het ontbreken van de verklaring tot moeilijkheden heeft aanleiding gegeven. Tevens zou men gaarne zien, dat de in de Memorie van Toelichting bedoelde arbitrale uitspraak, waarbij wegens het ontbreken van die verklaring eene vordering tot uitbetaling werd ontzegd, ter griffie van de Kamer werd nedergelegd ter inzage voor de leden.

§ 3. Vele leden waren van oordeel, dat, wanneer men met de Regeering aanneemt, dat de levensverzekeringmaatschappijen den eisch van eene verklaring omtrent de doodsoorzaak niet kunnen loslaten, het Regeeringsvoorstel slechts in zeer beperkte mate de bestaande moeilijkheid zal uit den weg ruimen. Dat voorstel toch is gegrond op de meening, dat de bezwaren, welke bij de geneeskundigen bestaan tegen het afgeven van de bedoelde verklaring, berusten op den beroepsgeheim, terwijl die bezwaren in werkelijkheid bij verreweg het grootste gedeelte der betrokken medici voortspruiten uit de bij dezen heerschende en meer en meer veldwinnende opvatting omtrent het beroepsgeheim. Men erkende, dat der Regeering van het niet in het oog houden van dit verschil geen ernstige grief kan worden gemaakt, aangezien tot voor korten tijd vele geneeskundigen den beroepsgeheim als grond voor hunne weigering plachten op te geven. Eerst in den laatsten tijd, en juist naar aanleiding van het tegenwoordig ontwerp, is van de zijde der medici met nadruk gewezen op het feit, dat niet de beroepsgeheim, maar het beroepsgeheim hun verbiedt de verlangde verklaring af te geven. Waar zoowel in het aan de Kamer door het hoofdbestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst gericht adres als in verschillende artikelen in nieuwsbladen en tijdschriften (1) het verschil tusschen beroepsgeheim en beroepsgeheim is uiteengezet, meende men zich van eene padere ontwikkeling daarvan te kunnen onthouden en te mogen volstaan met de aandacht te vestigen op het feit, dat niet het beroepsgeheim uit den eed, maar juist omgekeerd de eed uit het beroepsgeheim geboren is en daarvan de wettelijke bekrachtiging is. Derhalve zouden, ook indien, zoals enkelen wenschten, de eed geheel werd afgeschaft, de bezwaren der geneeskundigen tegen het afgeven van eene verklaring, welke zij in strijd achten met de aan hun beroep verbonden zedelijke verplichting tot geheimhouding, niet zijn uit den weg geruimd.

Waar het zich dus laat aanzien, dat na het tot stand komen van de thans voorgestelde bepalingen, de geneeskundigen van de hun gegeven bevoegdheid geen gebruik zullen maken en het thans door hen ingenomen standpunt niet zullen verlaten, waren vele leden van oordeel, dat er alle aanleiding bestaat om verder te gaan dan wordt voorgesteld en drongen zij er op aan, den geneeskundigen de verplichting op te leggen, de doodsoorzaak in de ten dienste der levensverzekering of te geven verklaring van overlijden te vermelden, eene verplichting, welke de toepasselijkheid van art. 272 van het Wetboek van Strafrecht zou opheffen.

Deze aandrang vond zijnen grond niet uitsluitend in de overweging, dat alleen langs dien weg het doel, dat de Regeering zich heeft voor oogen gesteld, kan worden bereikt, maar berustte ook op de vrees, dat anders de medici, die eene hooge opvatting hebben van de verplichting tot geheimhouding met betrekking tot hetgeen in de uitoefening van hun beroep te hunner kennis komt, eene zeer afkeurenswaardige concurrentie zullen ondervinden van op dit gebied minder lijngevoelende geneeskundigen, aan wie zoowel door de levensverzekeringmaatschappijen als door een zeker deel van het publiek de voorkeur zou worden gegeven. Tegenover de opmerking, dat eene wettelijke verplichting de aan het beroepsgeheim ontleende gemoedsbezwaren niet zou kunnen overwinnen, werd door de leden hieraan het woord aangevoerd, dat het hier geldt eene quaestie van opvatting. Het kon, meenden zij, moeilijk worden ontkend, dat vele geneeskundigen zich gaarne hullen in een waas van geheimzinnigheid en een hooghartig stilzwijgen bewaren ook daar, waar daarvoor geen enkele redelijke grond kan worden aangegeven. Dit stilzwijgen moge het voordeel aanbieden, dat men den geneesheer later geen onjuiste uitspraken kan verwijten, het heeft geen bijzondere aanspraak op eerbiediging van de zijde des wetgevers. De aandacht werd er voorts op gevestigd, dat niet blijkt van bezwaren van de zijde der geneeskundigen tegen het doen van de bij de wet voorgeschreven aangifte omtrent sommige besmettelijke ziekten, of tegen het uitbrengen van uitvoerige rapporten aan de levensverzekeringmaatschappijen omtrent den gezondheidstoestand van personen, die eene verzekering wenschen aan te gaan; er zijn trouwens tal van artsen, die, in dienst van bijzondere instellingen of openbare lichamen, dagelijks verslag moeten uitbrengen aangaande hetgeen door hen met betrekking tot den fysieken toestand van bepaalde personen is geconstateerd. Toch gelden deze rapporten en verklaringen levende personen. Welk ernstig gemoedsbezwaar kan er dan, zoo vroeg men, bestaan tegen het afgeven van eene eenvoudige verklaring omtrent de oorzaak, welke iemands dood heeft ten gevolge gehad? De geneeskundigen schijnen elkander veeleer die bezwaren zo lang te hebben voorgepraat, dat de meesten geëindigd zijn het bestaan daarvan als ontwijfelbaar aan te nemen, en uit dien hoofde, zelfs wanneer de overledene bij zijn leven schriftelijke machtiging tot het geven van de verklaring heeft verleend, weigeren die af te geven. Wanneer nu evenwel de wetgever hun de verplichting oplegde bedoelde verklaring af te leggen, dan meende men het er voor te mogen houden, dat de medici zelve er toe zouden worden gebracht zich nog eens in ernst af te vragen, waarop hunne bezwaren eigenlijk stemmen, en dan langzamerhand tot het inzicht zouden komen, dat aan die bezwaren eene hechte fundering ontbreekt. Tegen het opleggen van de verplichting kan, meende men, te minder bedenking rijzen, omdat de bestuurders van de levensverzekeringmaatschappijen, evenals het overige daarbij werkzame personeel, uit hoofde van hun beroepsgeheim verplicht zijn te zwijgen over hetgeen hun ter zake door de geneeskundigen wordt medegedeeld, terwijl die verplichting hun nog ten overvloede door het wetsontwerp wordt opgelegd.

Vele andere leden waren van oordeel, dat bij bovenstaande beschouwingen te kort wordt gedaan aan het algemeen belang, dat bij een streng vasthouden aan het beroepsgeheim van den geneeskundige is gemoeid. Zij telden de waarde van de van medische zijde geopperde bezwaren niet zoo licht en konden zich met het denkbeeld van eene wettelijke verplichting niet vereenigen.

In de eerste plaats behoorden hiertoe de leden die niet overtuigd waren, dat de eisch van eene verklaring omtrent de doodsoorzaak door het algemeen belang of door dat van de levensverzekeringmaatschappijen wordt geboden.

Maar ook onder hen die de verklaring omtrent de doodsoorzaak voor het verzekeringswezen van groot belang achtten, waren er verscheidenen, die in geen geval verder wenschten te gaan dan door de Regeering wordt voorgesteld. Wel is waar zal daardoor niet geheel worden bereikt wat gewenscht wordt, maar wanneer er geneeskundigen zijn die uit hoofde van het beroepsgeheim bezwaar maken van de hun in het ontwerp gegeven bevoegdheid gebruik te maken, dan behoort, meenden deze leden, dat bezwaar te worden geëerbiedigd. Ging de wetgever met kracht daartegen in, dan zou dit vermoedelijk alleen ten gevolge hebben, dat de bezwaren zich in nog sterker mate dan thans zouden doen gelden, terwijl daarentegen eene wijziging van de onder de geneeskundigen heerschende meening niet onwaarschijnlijk werd geacht, wanneer de wetgever, hoewel duidelijk zijne eigene meening uitsprekende, ieder volkomen vrij-

(1) Onder meer: *Nieuwe Rotterdamse Courant*, 7 Aug. 1904, eerste blad C; *Weekblad van het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, 20 Aug. 1904, bladzz. 458 e. v.; *De Nieuwe Courant*, 4 Nov. 1904, avondblad; *Sociaal Weekblad*, 12 Nov. 1904, bladzz. 690 e. v.

laat. Het wetsontwerp zal in elk geval ten gevolge hebben, dat diegenen onder de medici die zich voor hunne weigering op den eed beroepen, thans geen bezwaar meer zullen maken de gevraagde verklaring af te geven.

Door sommige leden werd in overweging gegeven, den medici alleen de verplichting op te leggen, te verklaren, of de dood al dan niet het gevolg is van zelfmoord. Anderen voerden hiertegen aan, dat, zooals reeds vroeger werd uiteengezet, de quaestie van zelfmoord bij deze aangelegenheid geen noodzakelijke en in elk geval slechts een zeer ondergeschikte rol speelt en dat bovendien de medicus bijna nimmer verder zal kunnen gaan dan het vermoeden van zelfmoord uit te spreken, een vermoeden, dat op zich zelf geen grond oplevert om een door de rechthebbenden ingestelde vordering tot uitbetaling te ontzeggen. Nu moge dit vermoeden aan de maatschappij reeds een basis opleveren voor een nader onderzoek, maar indien er gegrond vermoeden van zelfmoord bestaat, is stellig de verklaring van den geneeskundige niet het eenige middel, waardoor deze omstandigheid ter kennis van de maatschappij kan komen.

Verscheidene leden waren overigens van oordeel, dat het ontwerp reeds te ver gaat.

Zoolang een behoorlijk toezicht van Overheidswege op de levensverzekeringmaatschappijen ontbreekt, bestaat, zooals met voorbeelden uit de practijk werd aangetoond, de mogelijkheid, dat op dit gebied personen optreden, die allerminst vertrouwen verdienen; door eene maatschappij op te richten met een goed klinkenden naam slagen dezen er in het publiek zand in de oogen te strooien, en de Overheid staat daartegenover machteloos. Wordt nu aan dergelijke maatschappijen en begrafenisfondsen de doodsoorzaak medegedeeld, dan kunnen daardoor ernstige familiebelangen worden geschaad en wordt een middel tot afpersing aan de hand gedaan, dat wellicht niet ongebruikt zal worden gelaten.

De vraag werd gesteld, of het niet eenvoudiger ware aan belanghebbenden toe te staan, inzage te nemen van de verklaring door den geneeskundige afgegeven ten behoeve van den burgerlijken stand. In aansluiting aan deze vraag werd door eenige leden opgemerkt, dat de verklaring ten dienste van de verzekeringmaatschappijen in geen geval over meer bijzonderheden mag loopen dan die welke voor den burgerlijken stand wordt opgemaakt. Van andere zijde werd hiertegenover aangevoerd, dat de hier bedoelde verklaringen ten behoeve van den burgerlijken stand menigmaal geheel onbevredigd en voor het doel, waarvoor de verzekeringmaatschappijen opgave van de doodsoorzaak verlangen, zonder eenige waarde zijn. Nog werd opgemerkt, dat het niet gemakkelijk zou zijn de noodige waarborgen te stellen, dat van de bij den burgerlijken stand berustende gegevens uitsluitend door de daartoe bevoegde belanghebbenden werd kennis genomen en dat het geheim dienaangaande werd bewaard.

Ernstige tegenkanting ontmoette bij verscheidene leden de bepaling, dat de geneeskundige reeds op schriftelijk verzoek van rechthebbenden op de polis de doodsoorzaak zal mogen mededeelen. Huns inziens behoort die bevoegdheid in elk geval beperkt te blijven tot de gevallen waarin door den overledene zelf of door diens wettelijken vertegenwoordiger eene schriftelijke machtiging is verleend. Het is zeker mogelijk, dat het ontbreken van die machtiging het gevolg is van een onwillekeurig verzuim van den overledene, maar het geval is even goed denkbaar, en wordt dan ook in de Memorie van Toelichting gesteld, dat de overledene zijne gronden had om die machtiging niet te verlenen, en in dat geval scheen het niet te verdedigen, dat toch de verklaring wordt afgegeven. Het ontwerp maakt voorts geen melding van het geval, dat de overledene uitdrukkelijk den wensch heeft te kennen gegeven, dat de oorzaak van zijn dood niet aan de maatschappij, bij welke een verzekering op zijn leven was aangegaan, zal worden medegedeeld. Zal ook in dat geval, zoo werd gevraagd, naar de bedoeling der Regeering de geneeskundige op schriftelijk verzoek van de rechthebbenden op de polis eene verklaring aangaande de doodsoorzaak mogen afgeven? Zoo niet, dan scheen de redactie van het artikel noodzakelijk eenige wijziging te behoeven.

Van de zijde van hen die van oordeel waren, dat de Regeering ten onrechte aan den wensch der verzekeringmaatschappijen heeft gehoor verleend, werd het denkbeeld in overweging gegeven, de bestaande moeilijkheid uit den weg te ruimen door, met in intrekking van het bepaalde bij art. 307 van het Wetboek van Koophandel, aan de maatschappijen te verbieden, uitkeeringen ter zake van gesloten verzekeringen te weigeren uitsluitend op grond van het ontbreken van de verklaring omtrent de doodsoorzaak. Zooals reeds bij de bespreking van de beteekenis dier

verklaring werd in het midden gebracht, zouden de maatschappijen door zoodanig verbod niet in haar bedrijf worden benadeeld, indien slechts in de overeenkomst van verzekering de bepaling werd opgenomen, dat het recht op uitkeering vervalt, indien de persoon op wiens leven de verzekering is gesloten binnen een bepaalden tijd van één, twee of drie jaren mocht komen te overlijden.

Door verscheidene leden werd dit denkbeeld ernstig bestreden. Niet alleen werd daarbij, naar hunne meening, geen rekening gehouden met de werkelijke bedoeling, waarmede de verklaring aangaande de doodsoorzaak wordt verlangd, maar bovendien scheen het te vreezen, dat de verzekeringstarieven dientengevolge niet onbelangrijk zouden worden verhoogd.

§ 4. Door eenige leden werd betreurd, dat de Regeering zich bij de opheffing van de verplichting tot geheimhouding beperkt heeft tot de mededeeling van de doodsoorzaak ten behoeve van de levensverzekeringmaatschappijen. Zij wezen er op, dat in tal van andere gevallen het algemeen belang gebaat zou zijn bij ontheffing van die verplichting tot zwijgen, en dat de wetgever daarvoor, zoo noodig, de verplichting tot spreken in de plaats zou behooren te stellen. Enkelien noemden hier het geval, dat een arts kennis draagt van het voornemen van iemand, die aan eene venerische ziekte lijdt, om in het huwelijk te treden. Anderen meenden, dat dit veel te ver zou gaan en tot grove misbruiken zou kunnen leiden; maar wel zou het huns inziens aanbeveling verdienen, te overwegen, of niet den geneeskundige, die iemand onder behandeling heeft, van wien hij weet, dat deze in dienstbetrekking is bij een openbaar middel van vervoer, en wiens toestand van dien aard is, dat hij gevaar oplevert voor de veiligheid van het publiek, de bevoegdheid verleend of de verplichting opgelegd moet worden, daarvan aangifte te doen bij een daartoe bepaaldelijk aan te wijzen persoon. Menigmaal toch komt het voor, dat een arts, hoewel hij weet, dat een spoorwegbeambte lijdende is aan eene kwaal, welke het behoorlijk verrichten van hem in verband met de veiligheid van het verkeer opgedragen functiën onmogelijk kan maken, daarover het stilzwijgen bewaart, hetzij uitsluitend op grond van het beroepsgeheim, hetzij ook omdat hij den beambte, die, indien zijne kwaal bekend was, niet gehandhaafd zou kunnen worden, niet in het ongeluk wil storten. Met het oog op deze laatste omstandigheid zou eene wettelijke regeling van deze materie zich niet kunnen bepalen tot het opleggen van eene verplichting aan de geneeskundigen, maar zouden daarbij tevens de noodige voorzieningen moeten worden getroffen om te voorkomen, dat de beambte, die voor de hem opgedragen taak ongeschikt is geworden, zonder billijke schadevergoeding uit dien dienst wordt verwijderd. Ook waren er leden, die van eene verplichting alhier bedoeld afkeerig waren, doch het niettemin wenschelijk achtten, dat de Regeering deze aangelegenheid met ernst onder de oogen zou zien.

Vele andere leden merkten op, dat het hier ter sprake gebrachte vraagstuk geheel buiten het kader van het tegenwoordig wetsvoorstel ligt en meenden daarom, dat er thans geen aanleiding bestaat om daarop nader in te gaan.

§ 5. Van verschillende zijden werd de opmerking gemaakt, dat het de voorkeur zou hebben verdiend, indien de Regeering de bepalingen, welke zij noodig acht om aan de gemoedsbezwaren van de geneeskundigen tegen het afgeven van eene verklaring omtrent de doodsoorzaak tegemoet te komen, in één wetsontwerp had belichaamd. Door de aanvulling van de wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 60) en de daarmede verband houdende wijziging van de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222) bij twee afzonderlijke ontwerpen voor te stellen, wordt de materie uit haar verband gerukt en wordt formeel de mogelijkheid geboren, dat de regeling in het eene ontwerp wordt aangenomen, en die in het andere ontwerp, welke daarvan het noodzakelijke complement vormt, verworpen. Het was dan ook alleen om de verwarring niet nog te vermeederen, dat men de opmerkingen en beschouwingen, welke meer in het bijzonder het eedsformulier betreffen, bij laatstbedoeld wetsontwerp (1) ter sprake bracht.

§ 6. Met betrekking tot de redactie van de voorgestelde aanvulling van art. 5 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 60) werden de volgende opmerkingen gemaakt.

In de eerste plaats scheen het woord „maatschappij” minder gelukkig gekozen. Men vroeg, wat met dit woord, dat in onze wettelijke terminologie geen vaststaande beteekenis heeft, wordt bedoeld. Verscheidene leden zouden voorts gaarne zien, dat alleen de op hechte grondslagen steunende, goed bestuurde, eigenlijke levensverzekeringmaatschappijen werden genoemd, en dat de zoogenaamde begrafenisfondsen en andere dergelijke instellingen, waarvan de betrouwbaarheid niet boven allen twijfel is verheven, werden uitgesloten. Anderen meenden, dat het, zoolang het toezicht op de levensverzekeringmaatschappijen niet bij de wet is geregeld, niet wel mogelijk is, ten deze een onderscheid te maken, aangezien elke instelling, bij welke eene overeenkomst van verzekering op het leven kan worden gesloten, zich met den naam „levensverzekeringmaatschappij” kan tooien, terwijl de meerdere of mindere betrouwbaarheid, bij gebrek aan toezicht, niet kan worden beoordeeld.

In de tweede plaats werd gevraagd, of onder de „bestuurders van de maatschappij en verder bij haar werkzaam zijnde personen”, die tot geheimhouding zijn verplicht, ook begrepen zijn

de commissarissen. Men meende dit te mogen betwijfelen, aangezien commissarissen, althans in den regel, niet „besturen” en evenmin geacht kunnen worden bij de maatschappij „werkzaam” te zijn. Sommige leden waren van oordeel, dat aan commissarissen geen geheimhouding behoeft te worden opgelegd, aangezien de aard der bemoeiingen van commissarissen niet medebrenge, dat dezen van de hierbedoelde medische opgaven kennis bekomen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 7den Maart 1905.

DE VRIES.
SCHOKKING.
TER LAAN.
AALBERSE.
SMIDT.